

Augustin: Kristne skal ikke vrøvl om naturvidenskab

Augustin (354-430) hører til oldkirkens betydeligste teologer, der har inspireret eftertiden. I værket "Om betydningen af Genesis" (*De Genesi ad literam*) fremlagde Augustin sit syn på, hvorledes

5 1. Mosebog i Det Gamle Testamente skulle forstås.

[Augustin diskuterer, hvorledes passagen om lyset i den bibelske skabelsesberetning¹ skal fortolkes. Lyset kan både forstås som et åndeligt lys – og som det materielle lys. Augustin er overbevist om, at der i hvert fald menes et åndeligt lys, mens det er mere usikkert, om der også menes det materielle lys. Herefter forsætter han:] Normalt ved selv en ikke-kristen noget om jorden, himlene, og de andre elementer i denne verden, om stjernernes bevægelse og kredsløb og endda deres størrelse og relative positioner, om forudsigelse af sol- og måneformørkelser, årenes og årstidernes cyklus, om dyrearter, buske, sten og så videre, og denne viden anser han på baggrund af fornuft og erfaring for sikker.

Derfor er det en vanærende og farlig ting, at en vantro hører en kristen vrøvl om disse emner, idet han giver sin udlægning af den formodede betydning af den hellige skrift; og vi bør gøre alt for at hindre en sådan pinlig situation, hvor folk forefinder en enorm uvidenhed hos en kristen og gør ham til genstand for latter og hån. Skammen ligger ikke så meget i, at en uvidende person bliver hånet, men i at folk uden for troens fællesskab tror, at vores hellige forfattere besidder sådanne meninger, og – hvilket er et stort tab for dem, for hvis frelse vi slider – at forfatterne til vores skrift kritiseres og afvises som ulærde mænd. Hvis de ser en kristen tage fejl på et område, som de selv kender godt og hører ham fastholde sine tåbelige meninger om vores bøger, hvordan skulle de så kunne tro på disse bøger med hensyn til emner som de dødes opstandelse, håbet om evigt liv og Himmeriget, når de tror, at deres sider er fulde af usandheder om kendsgerninger, som de selv har lært gennem erfaringens og fornuftens lys?

Ubesindige og inkompetente fortolkere af Den Hellige Skrift skaber umådelige problemer og sorg for deres klogere brødre, når de fanges i en af deres skadelige falske meninger og bliver taget i skole af dem, der ikke er bundet af vores hellige bøgers myndighed. For da vil de – for at forsvare deres aldeles tåbelige og indlysende usande udsagn – forsøge at påkalde sig det hellige skrift som bevis og endda ud fra hukommelsen citere mange passager, som de mener, understøtter deres mening, selv om de hverken forstår, hvad de siger eller de ting, som de påstår noget om.

35

Augustin *De Genesi ad literam* 1,19. Oversættelse af J. Rosenløv efter J. Hammond Taylor: *St. Augustine: The Literal Meaning of Genesis*, vol. 1, (New York (1982) s.42f.

¹ 1. Mos. 1,3: "Gud sagde: 'Der skal være lys!' Og der blev lys. Gud så, at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket"